

# POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Políčko lze zaškrtnout dvojím poklepáním levým tlačítkem myši

Titul: Vodní měkkýši středního toku Úhlavy u Klatov

Autor: Barbora Ondřejková

Autor posudku: Mgr. Alena Kocurková

- |   |   |  |  |
|---|---|--|--|
| 1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce?.....          | <input checked="" type="checkbox"/> ano     |  | <input type="checkbox"/> ne            |
| 2. Nechybí v práci formulář <i>Zadání</i> ?.....                      | <input type="checkbox"/> nechybí            | chybí  | <input checked="" type="checkbox"/>    |
| Nechybí v práci <i>Prohlášení</i> ?.....                              | <input checked="" type="checkbox"/> nechybí | chybí  | <input type="checkbox"/>               |
| Nechybí v práci <i>Obsah</i> ? .....                                  | <input checked="" type="checkbox"/> nechybí | chybí  | <input type="checkbox"/>               |
| Nechybí v práci kapitola <i>Literatura</i> ? .....                    | <input checked="" type="checkbox"/> nechybí | chybí  | <input type="checkbox"/>               |
| 3. Je členění práce logické a přehledné?.....                         | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry?.....             | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 5. Je kapitola závěr jasně formulovaná?.....                          | <input checked="" type="checkbox"/> ano     | <input type="checkbox"/> ne zcela            | <input type="checkbox"/> ne            |
| 6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce?.....         | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb.....                 | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| a úplný?.....   | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 8. Je cizojazyčné resumé bez chyb?.....                               | <input checked="" type="checkbox"/> ano     | <input type="checkbox"/> ne zcela            | <input type="checkbox"/> ne            |
| 9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné?.....             | <input checked="" type="checkbox"/> ano     | <input type="checkbox"/> ne zcela            | <input type="checkbox"/> ne            |
| 10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní?..... | <input type="checkbox"/> ano                | <input type="checkbox"/> ne zcela            | <input checked="" type="checkbox"/> ne |
| 11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? .....                        | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? .....                            | <input type="checkbox"/> ano                | <input checked="" type="checkbox"/> ne zcela | <input type="checkbox"/> ne            |
| 13. Doporučujete práci k obhajobě?.....                               | <input checked="" type="checkbox"/> ano     |  | <input type="checkbox"/> ne            |
| 14. Doplňte hodnocení práce:.....                                     | <input type="checkbox"/> výborně            |  |  |
|   | <input type="checkbox"/> velmi dobře        |  |  |
|   | <input checked="" type="checkbox"/> dobře   |  |  |
|   | <input type="checkbox"/> nevyhovující       |  |  |

15. Do diskuse navrhuji otázku ve znění: .

1) Postrádám v textu způsob, jakým byly vybírány konkrétní lokality ve zkoumaném území. Můžete mi prosím objasnit proč a jak byly konkrétní lokality vybrány?

2) Vzhledem k tomu, že uvádíte v metodice i ruční sběr suchozemských plžů, očekávaly bych nález nějaký druhů bezulitnatých plžů. Byly nalezeny nějaké druhy? Pokud ano, proč nejsou v práci uvedeny? Pokud ne, čím si to vysvětlujete?

**Nedílnou a povinnou součástí hodnocení kvalifikační práce je slovní vyjádření se k práci s podrobným uvedením připomínek a zdůvodněním navrhovaného hodnocení na samostatném lístě nebo zadní straně tohoto formuláře.**

Datum: 4.6.2021

Podpi:

Cílem bakalářské práce Barbory Ondřejkové byl inventarizační průzkum vodních a suchozemských měkkýšů v oblasti středního toku Úhlavy u Klatov. Tento cíl je v drobném rozporu s názvem bakalářské práce, který poukazuje pouze na vodní měkkýše. Avšak není na škodu, že bylo prozkoumáno i několik mokřadních lokalit v okolí řeky Úhlavy, čímž práce přispěla k poznání malakofauny v neprobádané oblasti.

Bohužel formální i obsahová stránka bakalářské práce má mnoho nedostatků. Primárně v obsahu mě zarazilo řazení kapitol. Dávat jako samostatnou kapitolu seznam zjištěných druhů mi přijde nepotřebné. Zařazení kapitoly o přehledu a charakteristice zjištěných druhů (kapitola č. 5) před seznamem lokalit (kapitola č. 6.1) je méně přehledné pro další využití práce. Nehledě na to, že se spíše nabízí pátou kapitolu zařadit jako podkapitolu Praktické části (kapitola č. 6) a dle mého soudu logicky až za seznam zkoumaných lokalit.

V rámci charakteristiky sledovaného území bych si představovala, že se dozvím více o bezprostředním a širším okolí lokalit. Nedržela bych se striktně popisu okresu Klatovy, který není ani sám o sobě příliš zdařilý. Informace uváděné autorkou jsou neucelené, dosti povrchní a zároveň některé zbytečné. Např. informace o CHKO a NP Šumava se zkoumaným územím příliš nesouvisí. Spíše bych se zaměřila např. na povodí Úhlavy u vodních měkkýšů a na geomorfologický celek v případě suchozemských plžů.

Metodika, kterou byly vzorky odebírány je popsána srozumitelně. Systematiku a nomenklaturu bych doporučovala sledovat přes webové stránky <http://mollusca.sav.sk/malacology/checklist.htm>, kde jsou informace aktualizovány. Konkrétně v této práci je např. uváděn název *Physella acuta*, který však byl změněn roku 2018 na *Physa acuta*.

Co se týče přehledu zjištěných druhů, oceňuji snahu o jejich charakteristiku. Aby byla tato část lépe použitelná pro další výzkumy, bylo by vhodnější u každého druhu uvádět přímo čísla lokalit výskytu než jejich celkový počet. Informace o výskytu v ČR bych pojala obecně a následně se zaměřila na zjištěný výskyt v okolí sledovaného území (povodí, geomorfologický celek apod.). Takto je uváděno u každého druhu i několik studií, které s oblastí nesouvisí, a jejich výběr na mě působí nahodile. Tímto způsobem došlo k výraznému zvětšení seznamu použité literatury na úkor smysluplnosti a přehlednosti. Když už se autorka zaměřuje na lokální výskyt, opět se drží okresu Klatovy, což neshledávám nejužitečnějším a o čemž píše výše. Autorka se u každého druhu zmiňuje též o jeho ohrožení, což je velmi užitečné. Avšak k získání informací použila více různých zdrojů i starších ročníků (např. Maňas 2004a), což nemusí úplně souhlasit se současným stavem a také se jedná o sekundární citace, ke kterým se více vyjadřuji níže. Doporučuji proto do budoucna využívat výhradně Červený seznam druhů České republiky. Bezobratlí. (2017), který je volně dostupný na internetu (např. část o měkkýších zde <http://mollusca.sav.sk/malacology/2017-redlist.htm>). Je samozřejmě vhodné sledovat jeho aktualizace.

V rámci nalezených druhů suchozemských plžů je mi divné, že nebyly zaznamenány druhy bezulitnatých plžů. Na vlhkých lokalitách se velmi pravděpodobně takovéto druhy vyskytují. Mám z toho dojem, že je autorka nebrala v potaz. K tomuto tématu se více vyjadřuji s otázkou č. 2 do diskuze.

Část věnovanou popisu lokalit považuji za velmi zdařilou. Na úvod této kapitoly bych pro přehlednost přesunula mapu lokalit ze strany 3 a do ní doplnila k jednotlivým bodům čísla lokalit pro lepší přehlednost a užitelnost mapy.

Je škoda, že získaná data nedokázala autorka efektivně prezentovat ve vyhodnocení. Kvalitativní vyhodnocení působí neuspořádaně a zmateně. Pro lepší přehlednost bych zde uváděla názvy lokalit s číslem třeba v závorce než jen pouze čísla.

V kvantitativním vyhodnocení bych očekávala grafy zobrazující např. zastoupení jednotlivých druhů třeba i s porovnáním k malakofauně ČR, porovnání početnosti nalezených druhů na jednotlivých lokalitách apod. Avšak žádné grafy nejsou součástí této bakalářské práce, čímž ztrácejí získaná data na přehlednosti. Je dobré, že autorka uvedla souhrnnou tabulku (č. 14) všech nalezených druhů, avšak zbytečně si přidělala práci a místo uvedených kusů uvádí pouze přítomnost-nepřítomnost na lokalitě, i když počty nalezených kusů uvádí u jednotlivých lokalit. Tabulka 15 obsahuje dva sloupce, které by se klidně daly přiřadit k tabulce 14. Spíš bych rozdělila získaná data na druhy suchozemské a vodní. Také by se hodilo uvést do sloupce za názvem druhu jeho ohroženost. Získali bychom kompletní přehled informací o zjištěných druzích a nebylo by nutné je složitě vyhledávat v textu práce.

Diskusi nepovažuji za nejzdařilejší. Autorka zde často opakuje popisná fakta o jednotlivých druzích, případně vypisuje data z vyhodnocení, čímž se diskuse zneřehledňuje a zbytečně prodlužuje. Spíš než opětovnému výčtu druhů nalezených na jedné lokalitě bych se věnovala kontextu nalezené malakofauny a prostředí (ve stojatých vodách, v tekoucích, v mokřadech) a srovnala bych to s podobnými studii z okolí. Autorka především zmiňuje, kdo kde našel stejné druhy jako ona, ale již se nevěnuje zjištěným rozdílům v nalezené malakofauně a jejich možným příčinám. Odstavce o minulých výzkumech bych neřadila tímto způsobem do diskuze, ale třeba jako rešeršní kapitolu před praktickou částí. V diskuzi bych se pak již jen na zjištěné údaje z těchto prací odkazovala citacemi.

Závěrem autorka vcelku slušně shrnula zjištěné údaje. Ze závěru bych vypustila u věty „Jedná se o pátý známý výskyt tohoto druhu v Plzeňském kraji“ citaci článku (Mergl et al. 2018), protože je nesprávná. Pátou lokalitu objevila až autorka, tudíž není možné, aby byla uvedena v citované práci.

Stylistika většiny práce není na vysoké úrovni. Autorka se nevyhnula ani překlepům (např. na straně 38 špatně psán název *Musculum* místo *Muscidium*) a gramatickým chybám (např. skloňování Hlaváčovo výzkum místo Hlaváčův výzkum na stranách 44 a 45).

Seznam literatury čítá přes osmdesát položek tištěných a dvacet internetových zdrojů, což působí velkolepě. Avšak po bližším pročtení bakalářské práce nepovažuji veškeré zdroje za nezbytně nutné. Například již dříve zmíněné práce citované u výskytu jednotlivých druhů ne vždy souvisí se zkoumanou oblastí. Též použití internetových zdrojů z webu [www.naturabohemica.cz](http://www.naturabohemica.cz) pod čísly 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14 a 15 nepovažuji za vhodné. Jedná se spíš o sekundární citace, kterým je lépe se vyhnout. Více bych ocenila méně literatury a internetových zdrojů, které by autorka efektivněji využila při zpracování své práce. Došlo i k formálním chybám při citování. Na straně 44 je citován článek Hlaváč 2003, ale není již odlišeno zda a nebo b. Článek Hlaváč 2004 nejspíš souvisí s informacemi o PR Lužany na straně 44, ale není zde citován v textu.

V přílohách jsou uvedeny letecké snímky s vyznačenými lokalitami, což se hodí při případných revizích na zkoumaných lokalitách, avšak opět chybí čísla lokalit přímo v obrázcích. Fotografie lokalit i nalezených druhů se mi líbí. Co zásadně postrádám, jsou odkazy na přílohy v textu práce.

Doufám, že pokud bude Barbora Ondřejková pokračovat ve výzkumu měkkýšů v rámci magisterského studia, vezme mé připomínky v potaz při vypracování diplomové práce a tím se zpřehlední zjištěná data.

I přes veškeré formální a obsahové nedostatky je bakalářská práce Barbory Ondřejkové jistým přínosem poznání především vodní malakofauny dříve neprobádaného území. Též beru ohled na to, že práce byla vypracována v komplikovanější době distančního studia a doporučuji práci k obhajobě.

V Tuklatech dne 4.6.2021

Alena Kocurková

l. c.